

**ARKUSZ ZAWIERA INFORMACJE PRAWNIE CHRONIONE
DO MOMENTU ROZPOCZĘCIA EGZAMINU!**

**Miejsce
na naklejkę**

MHM-R1 1P-082

**EGZAMIN MATURALNY
Z HISTORII MUZYKI**

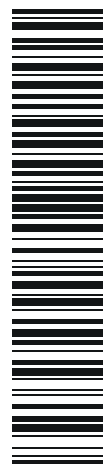
**MAJ
ROK 2008**

POZIOM ROZSZERZONY

Czas pracy 180 minut

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 16 stron, nuty i płytę z nagraniami. Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Arkusz zawiera trzy części. Część pierwsza arkusza to test, część druga wymaga analizy przykładów muzycznych, a część trzecia napisania wypracowania na jeden z podanych tematów.
3. Czynności zaplanuj tak, aby możliwe było rozwiązanie zadań z trzech części arkusza w ciągu 180 minut.
4. Rozwiązania zadań zamieść w miejscu na to przeznaczonym.
5. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
6. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
7. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie podlegają ocenie.
8. Na karcie odpowiedzi wpisz swoją datę urodzenia i PESEL. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.

Za rozwiązanie
wszystkich zadań
można otrzymać
łącznie **50 punktów**

Życzymy powodzenia!

**Wypełnia zdający przed
rozpoczęciem pracy**

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

PESEL ZDAJĄCEGO

--	--	--

**KOD
ZDAJĄCEGO**

CZEŚĆ I
TEST SPRAWDZAJĄCY WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI USTALONE
W STANDARDACH WYMAGAŃ EGZAMINACYJNYCH Z HISTORII MUZYKI
(20 punktów)

Zadanie 1. (3 pkt)

Na podstawie zapisu nutowego *VII Contrapunctus* z *Kunst der Fuge* (Sztuka fugi) J.S. Bacha wykonaj polecenia.

Contrapunctus VII

- A. Wskaż jeden ze sposobów przekształcania tematu wykorzystany w utworze. Podaj jego nazwę i wyjaśnij, na czym polega.**

sposób przekształcania tematu:

.....

wyjaśnienie:

.....

.....

- B. Uzasadnij, dlaczego cykl *Kunst der Fuge* uważany jest za dzieło teoretyczne.**

.....

.....

.....

- C. W ostatnim, niedokończonym ogniwie cyklu *Kunst der Fuge* Bach wykorzystał motyw utworzony z liter swojego nazwiska. Wskaż dwóch innych kompozytorów, którzy w swoich utworach wprowadzili motyw B-A-C-H.**

1. 2.

Zadanie 2. (1 pkt)

Wymień dwa nazwiska kompozytorów ważnych dla twórczości symfonicznej pierwszej połowy XIX wieku i dwa nazwiska kompozytorów ważnych dla twórczości symfonicznej drugiej połowy XIX wieku.

pierwsza połowa XIX wieku

1.

2.

druga połowa XIX wieku

1.

2.

Zadanie 3. (1 pkt)

Podaj nazwisko średniowiecznego teoretyka, który przyczynił się do rozwoju notacji muzycznej.

.....

Zadanie 4. (1 pkt)

Ułóż chronologicznie wymienione niżej kierunki stylistyczne XX wieku.

impresjonizm, neoklasycyzm, postmodernizm, ekspresjonizm

1.

2.

3.

4.

Zadanie 5. (1 pkt)

Franciszek Schubert wielokrotnie wykorzystywał swoje pieśni jako materiał motywiczny do kompozycji instrumentalnych. Połącz tytuł utworu instrumentalnego z pieśnią, wpisując właściwą literę w poniżej zamieszczonej tabelce.

1. *Kwartet smyczkowy d-moll*

A. *Pstrąg*

2. *Kwintet fortepianowy A-dur*

B. *Małgorzata przy kołowrotku*

C. *Śmierć i dziewczyna*

1.	2.
----	----

Wypełnia egzaminator!	Nr zadania	1.	2.	3.	4.	5.
	Maks. liczba pkt	3	1	1	1	1
	Uzyskana liczba pkt					

Zadanie 6. (1 pkt)

Oceń, czy podane twierdzenie dotyczące muzyki starożytnej Grecji jest prawdziwe. W tym celu wpisz do tabelki literę „P” (prawda) lub „F” (fałsz).

<i>W starożytnej Grecji wykształciła się teoria ethosu, zakładająca określony wpływ rytmów, skal, tetrachordów, a nawet instrumentów na duszę słuchaczy.</i>	
--	--

Zadanie 7. (1 pkt)

Uzupełnij definicję, wpisując nazwę techniki kompozytorskiej powstałej w drugiej połowie XX wieku.

Technika zaczerpnięta ze sztuk pięknych, polegająca na łączeniu w utworze muzycznym różnych materiałów, zjawisk i elementów, najczęściej niespójnych estetycznie, wtapianiu ich w nową sytuację artystyczną to

Zadanie 8. (2 pkt)

A. Wskaż literackie źródło tematyki wszystkich wymienionych poniżej utworów.

1. *Mojżesz i Aron*
2. *Canticum canticorum (Pieśń nad Pieśniami)*
3. *Nabucco (Nabuchodonozor)*
4. *Eliasz*
5. *Izrael w Egipcie*

literackie źródło tematyki:

B. Do podanych nazwisk kompozytorów przyporządkuj wymienione w punkcie A tytuły kompozycji. W tym celu do liter w tabeli dopisz właściwe liczby.

- a) G.P. da Palestrina
- b) G.F. Haendel
- c) G. Verdi
- d) A. Schönberg

a)	b)	c)	d)
----	----	----	----

Zadanie 9. (1 pkt)

Podkreśl nazwiska kompozytorów z kręgu renesansowych szkół franko-flamandzkich.

G. de Machaut, F. Landini, J. des Prés, G. da Palestrina, O. di Lasso, C. Monteverdi

Zadanie 10. (2 pkt)

Zapoznaj się z afiszem koncertu kompozytorskiego i wykonaj polecenia.

GALIC. BIURO KONCERTOWE M. TUERKA WE LWOWIE
SALA TOWARZYSTWA MUZYCZNEGO

KONCERT KOMPOZYTORSKI

WYKONAWCY:
Stanisława Korwin-Szymanowska
ŚPIEWACZKA
PAWEŁ KOCHAŃSKI
SKRZYPEK

Przy fortepianie: **KOMPOZYTOR.**

PROGRAM:

1. SONATA NA SKRZYPCE I FORTEPIAN D-moll op.9 a) Allegro patetico b) Andantino cantabile c) Presto	a) D-dur b) A-moll (Theme Variee)
2. PIEŚNI Z cyklu "MIŁOSNE PIEŚNI HAFISA" op.24 a) Życzenia b) Taniec Z cyklu "BARWNE PIEŚNI" c) Przeznaczenie d) Pustelnik.	4. "MITY" NA SKRZYPCE i FORTEPIAN op. 30 a) Zdrój Aretuzy b) Narcyz c) Pani Dryady
3. PARAFRAZY "CAPRICES" PAGANINIEGO	5. PIEŚNI a) Zulejka op. 13 Nr 1 b) Kołysanka Dzieciątka Jezus op 13 Nr 2 c) Allah d) O ukochana ma
	6. "Nokturno tarantelle" na skrzypce i fortepian op. 28

Dłuższa pauza po Nr 3

FORTEPIAN KONCERTOWY BOSENDORFA
ZE SKŁADU I. HESZELESA (DOM CHOPINA)

POCZĄTEK O GODZINIE 8-mej WIECZOREM

Z ROZPOCZĘCIEM KAŻDEGO NUMERU PROGRAMU WSTĘP NA
SAŁĘ WZBRONIONY

A. Wskaż imię i nazwisko kompozytora, który jest autorem prezentowanych dzieł oraz ich współwykonawcą na tym koncercie.

imię i nazwisko kompozytora:

B. Zakreśl rok, w którym odbył się ten koncert.

1905 1910 1920 1940

Wypełnia egzaminator!	Nr zadania	1.	2.	3.	4.	5.
	Maks. liczba pkt	1	1	2	1	2
	Uzyskana liczba pkt					

Zadanie 11. (2 pkt)

Ekspozycja to pojęcie funkcjonujące w teorii muzyki w wielu znaczeniach. Jako współczynnik dzieła muzycznego termin *ekspozycja* wprowadzany jest w dwóch popularnych formach muzycznych.

A. Wyjaśnij znaczenie terminu *ekspozycja*.

.....

.....

.....

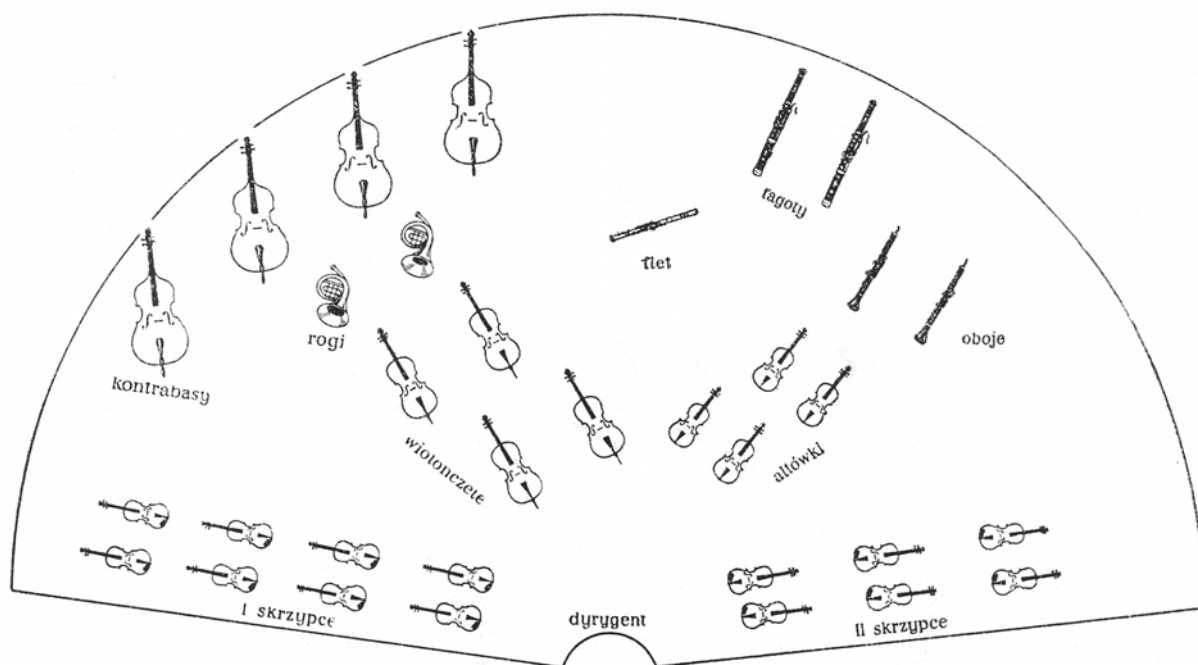
B. Podaj dwie formy, w których ekspozycja jest współczynnikiem dzieła muzycznego.

.....

.....

Zadanie 12. (1 pkt)

Na poniższej ilustracji zaprezentowany jest typowy dla jednej z epok skład orkiestry. Podaj nazwę tej epoki.

nazwa epoki:

Zadanie 13. (1 pkt)

Zapoznaj się z treścią niżej zamieszczonego fragmentu listu Mieczysława Karłowicza. Podaj nazwę gatunku muzycznego, do którego należy wspomniana w tekście kompozycja.

Przed laty, jak mi się zdaje około roku 1892-93, miałem sposobność widzieć w Krakowie, wkrótce potem i w Warszawie, obraz Pańskiego pędzla: „Anna Oświecimówna”. Utkwił mi on w pamięci, jako jeden z najpiękniejszych obrazów, noszących na sobie podpis polskiego malarza. Słów powyższych raczy Pan nie brać jako komplement, lecz jako wyraz szczerego przekonania. Legenda o miłości Stanisława i Anny Oświecimów pobudziła mię do napisania [kompozycji] pod tym tytułem; a stało się to w znacznym stopniu za sprawą wspomnień, jakie zachowałem o dziele Pańskim.

.....

Zadanie 14. (2 pkt)

Zapoznaj się z zamieszczonym poniżej tekstem, a następnie wykonaj polecenia.

Wykonawca powinien skrupulatnie przestrzegać różnicy między „dźwiękiem śpiewanym” i „dźwiękiem mówionym”. Dźwięk śpiewany zachowuje niezmiennie swą wysokość, natomiast dźwięk mówiony, z diminuendami i crescendami, porzuca natychmiast początkową wysokość. Wykonawca musi jednak strzec się pilnie, by nie wpaść w pewien typ mówienia „śpiewanego”. Nie to jest celem; realistyczny, naturalny sposób mówienia, rzecz jasna, nie był tu zamierzony przez kompozytora. Wręcz przeciwnie, różnica między normalną mową i tą, która funkcjonuje w ramach formy muzycznej, musi być bardzo wyraźna, ale nie powinna też przywoływać na myśl śpiewu.

A. Podaj nazwę techniki wokalne

B. Podaj imię i nazwisko twórcy stosującego w swych utworach tę technikę wokalną oraz podaj tytuł dzieła, w którym znalazła ona zastosowanie.

imię i nazwisko:

tytuł dzieła:

Wypełnia egzaminator!	Nr zadania	6.	7.	8.	9.
	Maks. liczba pkt	2	1	1	2
	Uzyskana liczba pkt				

CZĘŚĆ II
ANALIZA PRZYKŁADÓW MUZYCZNYCH
(10 punktów)

Na podstawie nagrań i nut przeprowadź analizę czterech przykładów, zgodnie z poleceniami w zadaniach nr 15–18. Z treścią poleceń zapoznaj się **przed** przystąpieniem do przesłuchania nagrań.

Zadanie 15. (3 pkt) 🎧

Na podstawie zapisu nutowego i nagrania przykładu nr 1 oraz po zapoznaniu się z tekstem wykonaj polecenia.

Ego sum pastor bonus, (alleluja)
et cognosco oves meas, (alleluja)
et cognoscunt me meae, (alleluja)
pono animam meam pro ovibus meis. (alleluja)

A. Wyjaśnij sposób kształtowania formy muzycznej tego utworu w kontekście budowy jego tekstu oraz podaj nazwę zastosowanej tu techniki kompozytorskiej.

.....

.....

.....

.....

B. Podaj nazwę formy muzycznej wysłuchanego utworu.

.....

C. Podaj nazwę wykształconego w okresie renesansu gatunku instrumentalnego, w którym stosowano podobną technikę polifoniczną.

.....

Zadanie 16. (3 pkt) 🎧

Na podstawie zapisu nutowego i nagrania przykładu nr 2 wykonaj polecenia.

A. Uzasadnij, że prezentowana część utworu J. S. Bacha jest utrzymana w formie fugi.

.....

.....

.....

.....

B. Wymień dwa inne gatunki wokально-instrumentalne z twórczości J.S. Bacha, w których występują odcinki z zastosowaniem techniki fugi.

1.
2.

Zadanie 17. (2 pkt) 🗣️

Niemiecki muzykolog Alfred Einstein napisał o *Symfonii C-dur KV 551 Jowiszowej* W.A. Mozarta:

Styl „galant” i „uczony” stopione w jedność: ponadczasowy, jedyny moment w dziejach muzyki.

Na podstawie fragmentu zapisu nutowego i nagrania przykładu nr 3 (fragment finału *Symfonii Jowiszowej*) podaj dwa argumenty potwierdzające pogląd Einsteina o syntezie różnych stylów muzycznych w ostatniej symfonii W.A. Mozarta.

1.
.....
2.
.....

Zadanie 18. (2 pkt) 🗣️

W *Prologu z Muzyki żałobnej* Witold Lutosławski zastosował charakterystyczne sposoby organizacji materiału dźwiękowego i architektoniki formy muzycznej.

Na podstawie nagrania i fragmentu zapisu nutowego przykładu nr 4 wskaż dwa z tych sposobów wykorzystane przez Witolda Lutosławskiego w analizowanej części dzieła.

1.
.....
2.
.....

Wypełnia egzaminator!	Nr zadania	10.	11.	12.	13.
	Maks. liczba pkt	3	3	2	2
	Uzyskana liczba pkt				

CZĘŚĆ III
ZADANIE ROZSZERZONEJ ODPOWIEDZI
(20 punktów)

Zadanie 19. (20 pkt)

Napisz wypracowanie na jeden z niżej podanych tematów.

Temat nr 1

Scharakteryzuj fugę w twórczości instrumentalnej i wokально-instrumentalnej J. S. Bacha.

W opracowaniu tematu wykorzystaj materiał z poprzednich części arkusza.

Temat nr 2

Przedstaw znaczenie technik polifonicznych w rozwoju muzyki na podstawie wybranych przykładów z różnych epok.

W opracowaniu tematu wykorzystaj wnioski z analizy przykładów.

Wybieram temat nr

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for handwriting practice. There are no margins, text, or other markings on the page.

eduarkusze.pl

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

BRUDNOPIS